



**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

3. Conclusio tertia authoritates aduersariorum eleuat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

facios ab hac expedit difficultate: cum nihil Deo intrinsecum præter necessariam volitionem, & entitatem essentia sua actualet, & præsentem Deum in eius liberis actibus ab ipsis admittatur: sed totam contingentiam & defectibilitatem: quare, & possibilitatis præcisiue conceptum ad quem amor Dei strictus terminari posset, in creata extrinseca connotata reiciatur: quare quatenus diuinus actuum suorum liberorum amor ad id, quod Deo intrinsecum in illis est, vel illi in Deo habent, tendit, Deique ipsius amor est, ad nihil, quod necessario existens actu, & essentia sua præcens non sit, sed possibile præcisiue, tradit: ac proinde nequidam actus etiam suos liberos amat Deus quatenus alicuius secum identificati, ac proinde amor Dei, & amor sui est, amor strictus esse nequit adhuc ex suppositione, in qua conclusio secunda procedit: in ea vero suppositione constituentes actus liberos Dei adæquate per Deo intrinseca, ipsique identificata, vt nos constituitur, difficultate proposita in secunda hac conclusionem vexandi videntur: maxime antecessores nostri, qui realem physicam contingentiam, & defectibilitatem actuum liberorum, qua talium, realemque physicam potentiam indifferentem voluntatis diuinæ ad eos apponendos physicæ, vel non apponendos recognouerunt, necessitatemque, & essentialiter requisitas ad diuinorum actuum libertatem in actu exercito, & secundo, & voluntatis diuinæ in actu primo constituendam, & tuendam reputant: ij enim omnes eo modo, quo physicam realem defectibilitatem actuum liberorum Deo prolixius identificatum recognoscunt, in Deo ipso, cui omnino identificantur, eam debent vt d. 3. quæst. vlt. ostendimus, fieri: quare, & eo modo conceptum præcisiue possibilitatis Deo intrinsecum, & ad quem amor strictus in suppositione facta terminari queat, & terminetur.

6. Nos vero non adeo aperte præfata premit difficultatem. Diximus enim citata quæst. actuum liberorum Dei contingentiam, & defectibilitatem, indifferentemque voluntatis diuinæ potentiam ad eos eliciendos, vel omittendos, et si vera, ac non ficta illorum defectibilitatis, & minus indifferens potestas sit, physicam, tamen neutram esse: sed solummodo intentionalem, & quæ proinde cum Dei, & ipsorum actuum physica, & entitatis necessitate, & essentiali actualitate physicæ essendi, atque physica defectibilitate, quibus prius identificantur, amice, ac sine vlla repugnantia conueniant: cum autem præcisiue possibilitas sit ad physicæ entitatis existendum, vel non existendum, eorum solum esse potest, quæ physicam habent defectibilitatem, possuntque essentia sua physicæ entitati esse, vel non esse, ac proinde eorum essentia ab utroque præcindit, atque statum præcisiue possibilitatis possunt sortiri, non autem actuum liberorum Dei ipsi adæquate identificatorum, quæ intentionalem solum defectibilitatem habent, non autem physicam, & physicæ entitatiueque à Dei voluntate apponantur, vel non apponantur, in seque physicæ entitatis sunt, vel non sunt: quia absque vlla physica productione à voluntate Dei eliciuntur pure intentionales, sicuti necessarii reliqui actus diuini intellectus, & voluntatis, atque abiq; vlt. entitatis physice diuinæ augmento sunt, & abiq; eisdem entitatis diminutione non sunt, cum omittuntur sola intentionali ipsorum elicientia, aut omissione vel positione aut defectu: quia aliquid entitatis, & esse physice Dei necessarii (quo solo physicæ entitatis sunt, & existunt) alterutro casu, vel crescat, vel decreseat, vt ea quæst. vlt. cert. 10. fuse explicauimus, & quantum mysterium libertatis diuinæ pro hoc statu permittit, à cæmentis fundauimus. At inquit: defectibilitas illa pure intentionalis vera, ac non ficta defectibilitas per te est: ergo dicit præcisiue ab esse actuali, vel non esse actuali intentionali, vt patet: ergo, et si intentionali, ac non physicæ, dicit conceptum verum possibilitatis præcisiue eorum actuum in linea intentionali quem proinde amore stricto Deus erga seipsum, cui illi adæquate identificantur, feratur: Respondetur defectibilitatem illam intentionalem veram esse ac non fictam, aut conceptu suo non continere bonitatem, sicuti neque entitatem neque esse bonam substantiue, sed adiectiue solum, adhuc metaphysicæ, quatenus iure identitatis cum essentia bonitate, & entitate ens, & bonum actuum illorum defectibilitas intentionalis,

Corisoph. de Origine, de Deo Vno. Tomus II.

inmò, & actus ipsi sunt: identitas autem eorum cum essentia de facto, & actu necessaria, vt actu boni adiectiue, & amabiles absolute illi actus sunt, omnino est, vt autem actu, & exercitè cum Deo eiusque essentia identificantur defectibiles absolute non sunt, cum ex suppositione, quod, & physicæ sunt, & exercitè etiam intentionali positi, nequeant adhuc intentionali voluntate non poni, aut ipsi non esse: in hypothesei verò falsa, vt vidimus conclusionem prima, de amore stricto creato de creato obiecto possibili præcisiue, permittimus aduersariis conuenire creaturis intrinsecam, & essentialem pro eo etiam statu absolute bonitatem, qua affectum voluntatis absolutum terminare absolute queant, vt opus aduersariis est, & ad suam sententiam contendunt: quam, iis, quæ iure identitatis absolute cum alio solummodo bona esse adiectiue, adhuc metaphysicæ, absolute possunt (cuiusmodi reliqua à metaphysica Dei essentia prædicata diuina esse censemus) quovisque absolute in se sint, Deoque proinde identificantur concedere, nec cogimur, nec valeamus.

CERTAMEN III.

Conclusio tertia authoritates aduersariorum eleuat.

1. Tertia conclusio (qua authoritates aduersariorum clarescunt) esto: in Dei erga seipsum detur amor strictus Patribus, Philosophis, & Theologis antiquis agnitus solus, vt possibilis, & de facto admittitur, in voluntatibus quibuscumque: is autem est affectus voluntatis non in bonum quod alicui volumus (quo sensu ab antiquis assertum amorem strictum Doctores, quos habemus impugnauimus rebanur) sed in bonum cui sue personam in qua complacemus ob bonitatem sue bonum, quod in ipsa deprehendimus; non quidem vt bonum, quod formaliter per eam tendentiam ei velimus, sed ob rationem motiuam, ob quam in persona, quæ ea bonitate, & perfectione gaudet, bonaque, & perfectæ est, complacemus, ipsamque personam, quasi obiectum quod prosequimur: in hanc planè conclusionem ibat Recentiorum innominatum sententia, cuius secundo loco meminit Antonius Perez nu. 66. eam eo solum nomine reiciens, quod extra quæstionem, quæ solum de bono volito, vt quod agitur, ad quæstionem de persona, seu bono cui volumus illud, quæ extra chorum saltauerit: quasi extra chorum, & quæstionem saltet, qui alio (et si communiter) quam vbi veritas inueniri potest chorum & quæstionem ducentes, eo reducat vbi veritas possit inueniri: ac modeste doctrina sua tacitus ostendat Antonium Perez, & Recentiores paucos de amore stricto Dei erga seipsum in terminis disputatores, dum de solo bono vt quod volito, nihil autem de bono cui, seu persona cogitant, frustra amorem strictum Dei erga seipsum inquirere, atque extra chorum amoris stricti saltando, inaniter fatigari: ibat, inquam, præfata Recentiorum sententia in hanc nostram conclusionem; non tamen peruenit: tum, quia tanto Recentiorum eo sensu quæstionem ducentium, excitato puluere à loco veritatis reperienda eius Authores offusi deiarunt: tum quia, nisi altius antea rimata, & penetrata respectus illius ad personam affectui eius, & eius cuius placencia bonum quod volumus essentia, & natura; vero non diuertere difficile est: neque Philosophorum, Patrum, & antiquorum de amore stricto sententias germane intelligere, & interpretari facilius. Constat autem Recentiores illos alterutra, vel utraque potius de causa, à vero deuiasse, neque ad nostram conclusionem peruenisse: quia eo probant amorem strictum à gaudio, & desiderio diuersum esse: quod gaudium, & desiderium ad nos siue ad personam terminatur, sed hoc solum probat amorem personæ, vel gaudium fore, vel desiderium; non autem affectum ab utroque diuersum, ni alterius aliud, probent amorem eandem personæ utroque affectu,

2. Conclutio nostra ex penetrata, & explicita quiditate, & natura respectus affectuum ad bonum cui suae ad personam, in qua complacemus, facile à ratione probatur, & ab auctoritate testimoniorum omnibus, quibus contra celsitudines negativas de amore stricto boni quod voluit Dei erga ipsam aduerfari videntur. A iuvene igitur Philophilae audire ita de affectu complacentia in persona, seu (quod idem est) de tendentia omni affectiva in bonum cui censuam, & hucusque censeo: vt omnis alterius affectus erga bona, quae volumus vt quod, principium, & quasi primus intentionalis motor sit: id in mihi, non probabile solum, sed cerum: quia, si cur nobis velimus bona, causam inquiramus, eam inuenimus solum: quia quilibet nostrum natura potius, quam electione, & libertate in seipso complacet fibi: si autem rursus causam queras: cur Petro, quem ex electione, & libertate potius, quam Ioanni, quem non amas, bona quævis optes, & deque ab ipso habitis gaudeas; de ius tristes malis: cum addant, rimeas cum imminet: eam tandem reddes: quod in Petro tibi complacet, non in Ioanne, cuius proinde nec bona curas nec mala attendis. Hoc ipsum concors, ac proinde proprius Philosphorum, & Theologorum omnium loquendi hac in re modus suadet: omnes enim bona quævis, vt quod, vel nobis, vel aliis velis dicimus ex nostri, vel aliorum complacentia: particula autem ex principii rationem in omni materia apud Philosophos significat: & confirmatur in præfenti de affectibus voluntatis, in quibus intentionem finis electionis mediourum principium esse, eadem particula ex à Philosphis, & Theologis significatur, & de centibus electionem mediourum esse ex intentione finis. Confirmatur ex alia etiam communi phrasi, qua iidem omnes rationem principii intentionis finis respectu electionis mediourum ipsa finis definitione significantur: cuius scilicet *gratia cetera sunt ipsi deficientes ad effectum amoris, qui intentio est*, amantur & apponuntur: sed hac eadem phrasi & definitione explicant ex Aristotele Philophi, & Theologi omnes: ac distinguunt affectum erga bona, quæ vt quod volumus am concupiscunt, à amicitia sit: concupiscuntia est deficientes vt ex amore, & complacentia proprie persone sit, licet cetera finis; amicitia vero, si ex amore complacentia & gratia alterius sit non sui: ergo complacentiam personæ, cui bona alia, vt quod volumus, principium esse æque ac quæ intentio finis electionis mediourum principium sit Philosphi, & Theologi omnes, etiam ipsa phrasi non docent. Certè eos omnes ac videntes phrasi recitare in terminis laboris esset inuisit: cum solius Ciceronis, Senecæ, Aristotelis, Platonis, & cuiusque ex innumeris, qui vel de amicitia, vel de beneficiis scripserunt testimonialis citandis non superaret, recitandis vero vix chartæ sufficiant: vnum tamen vel alterum contra negativas conclusiones nostras certaminis secundi non recitabo. Primum sit illud Aristotelis recitatum certam. I. num. 11. *Amare est velle alicui, quæ bona sunt illius, non sui gratia: idem cum finis (quod affectuum omnium fuit amor principium est) in faciem eius, & finem qui ab omnibus diuiditur, morio hæc amoris finis est in affectu erga voluta ipsi bona satis in-tinatur.*

3. Alterum duo continet testimonia Henrici art. 50. summa quæst. 2. corpor sine & Auicenna ibi ab ipso recitari, quibus amorem, sua acceptione, strictum Dei erga seipsum censet noster Ruiz contineri; cum rapen

nolito hoc censui volummodo continetur, & loco quasi
 nomine synonymo amoris ratio principii in affectus re-
 liquos erga bona est quod voluit adducere: vti quicquid
 Henricum verba sunt. *Delectatio simpliciter est delectatio*
in Deo, & habet perfectissima: tum quia contemplatio, qua
comprehendit seipsum fortiter & amor qui diligit se est fer-
tior: tum quia perfectio sua qua delectatur est ipsi verior:
dicente Augustinus in fine libri octavi Metaph. cum intelli-
gentia intelligentis, & intellecti vnum sit certissim-
ideo ipsi ipsius maximus amator, & amatum, & miri-
delectatur, & delectatur est excellentior apprehensio
excellentiore apprehensione excellentioris apprehens: vti
 Henricus dilectionem huius sue persone, atque, atque huius
 contemplationem, delectationem diuine de huius bonis
 principium esse ait. Augustinus similiter: primo ipsi maxi-
 mum amatorem in quo complacentiam persone signifi-
 cat: indeque ortam delectationem de huius bonis. Secundo
 proinde loco posuit: id ipsum confirmatur est. Ad
 Augustini loco tractatu 87. in Ioann. huius laute, quae
 etiam pro se recitat Ruz. id enim ad Galat. 3. *Propter*
autem spiritus est charitas, gaudium, pax, &c. sic deinde
ad capite hoc posuit spiritus Spiritus charitatis est: quia
cetera, tanquam ex hoc capite exorta & relicta sunt.
 xuit, &c. quis enim bonum gaudet qui bonum non diligit
 unde gaudet? Dilectio autem, & charitas personam
 respicit, & in ea complacentiam directe personam
 significat, cum apud Philosophos, tum apud Patres &
 Theologos, tum denique apud libros sacros: immo, re-
 nuper dicebamus, ex tendentia sola ad personam, cum
 ex complacentia eius aliquid volumus, charitas, dilectio,
 vi amicitiae affectus est: est idem ipsum vt quod, vel vt
 complacentia nostri concupiscimus, vel vt ex complac-
 entia, & charitate alterius velimus: id ipsum probat
 cursus Sancti Thomae 1. contra gent. cap. 9. sic proban-
 tis in Deo esse amorem omnis affectionis principium
 est amor: sed in Deo est gaudium & delectatio: ergo in
 Deo est amor, effect autem identicus inquit Ruz. & in illis
 diffusus, & inepsus: in detur in Deo amor huius, vt
 quod voluit a gaudio diuersus; sed volummodo prae-
 tum genericum amoris in gaudio, vel in specie huius
 in clausus: quia speciei existentia probata inuenit illi
 existentia generis probatur, cum in illius existentia
 (quae abique generis existentia esse non potest) proba-
 ta maneat: tum quia genus speciei principium est
 maxime necessarium, & cum specie aliqua fiat indi-
 stinguibiliter coniunctum vt illius existentiam possit
 inferre aliqui genus non esset, & speciei prae-
 sens commune & indifferens, sed vbi alligatum: animi
 autem pro maiore S. Thom. est omnis affectionis, car-
 itatis, & gaudij, & delectationis principium necessarium
 & indistinguishibiliter coniunctum: ergo non de amore ge-
 nericè sumpto, sed de stricto loquitur: faceret de illius
 loqui: non tamen boni quod amatur, sed cum, & complac-
 entia persone, quae omnis affectionis, quae ipsi bonum
 quod amatur, principium est, ex contextu antecedenti,
 quem faceret de amore, quo se Deus amat, qui qui-
 dem complacentia in persona huius sui ipsius complac-
 entia est, ac de gaudio, ac delectatione, vt ab illis
 diuersus egerat: de eoque assumit, est omnis affectionis
 principium: id solum ergo contendo complacentiam
 in persona, & amorem strictum, & omnis affec-
 tionis voluntatis erga bonum vt quod ipsi volumus huius
 gaudium, huius desiderio principium, ac subinde ab eis
 gaudium esse.

4. Hoc ipsum fudat extrema illa verba Aristotelis, citati cert. 1. n. 1. pro aduersariis n. 2. citius verbis aduersariis partem 1. retulimus nuper n. 2. citius verbis aduersariis illorumque (que bona aliterius putat) eiusque gratia ipi verbi actum esse, quantum potest amantem amicum: non solum de actibus, sed et complicitia in persona amata, non solum de actibus, atque ab illa habitis, & polleis perfectioribus, ob qua tanquam rationes motius primum complicitas habetur in ipsa flammis concipitur eiusque amorem personalem inardescit, deinde de illis tanquam de obiecto, et quasi tollit, nec solum vt ratione motius amandi personam prouidet: verum eadem, que non habet desiderata, et ex desiderio hoc illis bonis eadem persona acquiruntur desideria inuestigat, eligit, & apponit: eaque omnia maiore, minore efficacia, & reuerentia, pro complicitate illius

illis personali ardore, & vehementia maiores, vel minores. Atque his quidem satis probata nostra hæc tertia affirmatio conclusio est non ratione tantum, verum & illis ipsi testimonio, quæ pro amore stricto alio suo à nobis agerent certam. 2. ad speciem vigentiora aduersarij inducunt: vt mittam præcipuum illorum ex Aristotele proxime citato ad rem præsentem de amore Dei erga se ipsum omniò extra rem inductum ab eis fuisse: cum expresse de amore amicitie erga alterum, non autem erga se ipsum ibi ab Aristotele agatur, vt contra Antonium Perez, qui ei vnice innititur notabam certam. 1. numer. 11. Reliqua testimonia quæ pro suo stricto amore aduersarij concessere, leuiores armaturæ sunt: quare horum enumeratione, & examinatione data titulo certaminis promissa explereamus: quoniam reliqua etiam paulo inferius soluimus præstat autem hic communi omnium hominum sensu, & vocis amoris acceptione (nec solum Philosophorum, Patrum, Scripturæ, & Theologorum) ut hætenus, seu frequentissimo complacentiam in persona, cui bonum quod, siue gaudium, siue desiderium volumus, amoris stricti nomen, ab vtroque eo affectu diuersi, intelligendum: vt conclusio hæc nostra firmior, probatioque subsistat, etenim omnes homines amorem personæ, quæ personæ est (quod à complacentia in personâ nihilo differt) amoris nomine intelligunt: vt si quæque quid sit amor, roges, statim per complacentiam in personâ tibi responderet. Si amatores quosque rectos, vel comendos de amore agentes illumve deficientes, deficientes, aliquove modo exponentes legens, vel audientis eo tandem denentire reperies, vt affectum erga personam esse declarent: & quoniam ad declarationem, quam animo is affectus affert, sæpe discutiant: ad illam tamen non vt amoris obiectum volunt, sed vt effectum ex illo naturaliter ortum recurrant: sicut, & cum ad gaudium de bono amantis, & desiderio se suæque in eius commoda impendendi, quæ, vt nuper dicebamus, ex complacentia, & amore personæ proueniunt: quare non solum communi hominum vocis amoris acceptione amorem strictum rectè à nobis in præcisa complacentia personæ collocari; verum, & communi etiam eorum iudicio, quæ de eius in reliquos voluntariis affectibus adiuncta cum Philosophis, & Theologis docuimus, comprobari perspicuum est. Verum ne quis putet hanc nostram illi sententiam Scoti in 2. d. 6. quæstion. 2. & Gabrielis quæstion. 1. alligari: quod nimirum respectus ad personam *en* à respectu ad bonum quod ipsi volumus diuersum actum constituat, eam satis sit verosimilis in sententia rectorum, qui electionem mediocriam necessario ab intentione finis realiter distinguunt communiter docuerunt: quia tamen, & hoc etiam pluribus displicet Recentioribus, qui vtrumque in eundem actum consisti posse docent (quamuis de electione formali mihi improbabile sit) nobis tamen satis ad præsens est complacentiam personæ solius posse esse diuersam à prosecutione boni, quod ipsi ex ea complacentia volumus: sicut intentio ab electione ex ipsa diuersa realiter omnium sententia esse potest: inde enim respectus ille formaliter à respectu ad bonum quod de quo ex sui complacentia Deus gaudet mensuratur diuersus: ac subinde amor hic strictus, in Dei erga seipsum amore debet admitti.

1. Iam ad reliqua aduersariorum pro tuo amore stricto testimonia respondendum, quod Herice noster summum respondit ad omnia, quia hætenus explicationum speciem vim non satis attendit, æstimans omnia de affectu erga bonum volumus, vt quod esse intelligenda, nulla habita ratione obiecti cui siue complacentia in personâ. Namque reliqua de amore communi, & genericæ sumptio in cluso in speciebus suis gaudium, & desiderio loqui, non de stricto amore ab his specie diuerso, vt docuerit de præcipuis ostendamus. Primum, & cui valde fidem Ruiz numero 17. probat. 5. & Antonius Perez numero 60. est Augustini aientis. *Amor inuicem habere, quod amatur, cupiditas est autem habens, eaque fruens, letitia*: cum tamen antea de amore secundum se, quasi de diuerso egisset, fateor de amore secundum se, quasi de diuerso egisset non Augustinum solum ibi, & sæpius, sed Patres, & Doctores omnes: non tamen, vt diuerso specificè à gaudio, & desiderio, & in creatis etiam phy-

sice diuerso; sed tanquam genere, quod metaphysicè, & logicè à suis speciebus semper diuersum est, id quod ex verbis Augustini conuincitur: siquidem ait amorem de quo egerat si bonis inhiere esse cupiditatem, seu desiderium, si de possessis frui letitiam vel gaudium; cum tamen vna species transire in aliam, esse aliam metaphysicè repugnet: sicut, & physicè diuersam entitatem, aliam esse, in quam, plusquam Pythagorico animorum transitu, pergat. Vnde constat nihil firmum ex hoc Augustini loco desumi pro amore hoc stricto vt putat Ruiz à S. Thom. 1. 2. quæstion. 2. f. artic. 2. desumi potuisse: imò verò S. Thom. sententia ab aduersariis adducta amoris stricto huic Recentiorum potius aduersatur, quam fauet: cuiusmodi enim est sine corporis ipsa aptitudo siue proportio appetitus ad bonum est amor, qui nihil aliud est, quam complacentia boni. Motus autem ad bonum est desiderium, vel concupiscentia; quies autem in bono est gaudium & delictio. Vbi vides amorem, quem boni complacentiam definitum vis, quasi specie à desiderio, & gaudio diuersum, per aptitudinem, & proportionem appetitus ad bonum explicari à Sancto Thoma: ita, vt re nihil aliud sit: quatenus verò exercite sub amoris præcise conceptu consideratur, sit boni complacentia, quæ ipsissima est amoris in communi, & genericæ sumpti definitio: fin aliam trade: ergò, vel male definiuit S. Thom. amorem strictum, cum alteri à definito eius definitio conueniat, vel amorem (quod verius est) genericè sumptum, quem solum agnouit, solum definiuit, vt contendimus, explicauitque optime per respectum ad bonum in communi, ei similem, quem potentia appetitiua habet: cuiusque species desiderium, & gaudium recentet statim ac definit. Nil aliud vult Arist. 8. ethicorum cap. 2. à princip. aliisque innumeris locis: vbi nil aliud esse amare, quam velle alicui bonum ait, & bonum esse simpliciter amabile. Reliqua adeo extra rem ab aduersariis afferuntur, vt ne mentionem mereantur. Solum adducto Theologos, & Philosophos, quandoque amorem, quem esse boni simpliciter, & in communi definiunt, quæ amoris genericæ sumpti definitio est, vt dixi supponi ad omnem appetentiam, & affectionem voluntatis asserere: sed de suppositione generis ad species prioritate maioris vniuersalitatis loquuntur; non de physica suppositione specialis amoris, & prioritate stricti ad omnes affectiones voluntatis alioqui, cum, & ipse amor strictus boni in communi species affectionis quadam, vt aduersarij volunt, sit, sui ipsius principium physice esse, ac seipso prius natura & posterius contradictorie docerent.

CERTAMEN IV.

Amor Dei erga seipsum, & charitas, & concupiscentia proprietate sermonis est.

1. **C**haritatis vox vniuersim etiam sumptæ, supra amorem quemuis alium aliis vocibus significatum addit duo. Primum magnam quandam appetentiam boni amati, siue vt quod siue vt *en* vt recte S. Thom. 1. 2. quæstion. 26. art. 3. corpor. fin. Albertus 1. p. quæstion. 36. metaph. 3. & vit. corpor. id quod in rebus etiam pretio estimabilibus eadem voce significatur communitate: quæ enim magni æstimanantur chara dicuntur; est qui hanc rationem assecuti non sunt pure grammatici mercatores caras sine *h*. non autem chara cum *h*. scribendum censuerunt: quasi amoris aliquid, ac non earum pretium, & valor earum, in ipsis male significetur, si chara cum *h*. scribantur. Huic charitatis significatio proprio dogmatica illa veritas fidei innititur tradita 1. Ioann. cap. 4. qui manet in charitate in Deo manet: quia charitatis nomine, Dei non quæcumque dilectio, etiam ex eius bonitatis, & motiuo, sed cum tanta Dei affectiua appretiatione significatur, vt cætera affectu illo posthabentur, nec pro illis, etiam cunctis, vi affectus illius ab eo abscedere,